

de mødte med Fedt paa Brødet, med forskellige Arter Fedt smurt paa Brødet og med noget Salt paa, og det skulde undre mig, om de nu mødte langt mere med Sukker paa Brødet. Jeg tror, at naar vi komme ned til den lavere Samfundsklasse, spiller vel de saakaldte Sukkerstoffer en vis Rolle, naar vi komme ned til de allerfattigste, spiller Siruppen den største Rolle, og komme vi hørt derfra, spille de øvrige Arter af Sukker, som jeg fremhævede i mit forrige Foredrag, en ringere Rolle. Forholdet er i Virkeligheden det, at i denne Samfundsklasse, som jeg ogsaa tillod mig forrige Gang at fremhæve, er der Bestræbelsen efter at faa Kjødstoffer og Fæst saaa ivrig og naturlig, særlig for den hyppig strængt arbejdende Mand's Bedkommende, at der bliver Raad til grumme lidt andet. Og det skulde nu undre mig, om dette Lovforslag her skulde føre til, i alt Fald i den nuværende Generation — om der en Gang kan komme en Generation, som er opdraget til Sukker fra Skolen af, og som har en ganske anden Opsættelse af dette Spørgsmaal, er mig ganske ubekendt; Udviklingen kan maaske tillade den Slags Ting — at Manden kommer hørt fra at jætte Pris paa at faa sit Maaltid Mad, selv om det ikke bestaar af andet end en varm Grisetaa sammen med en Bajer eller en Snaaps, det tror jeg, man har fuldkommen Ret i. Men dertil kommer, at det, de Herrer tro paa, nemlig at de skulle, om jeg saa maa sige, slaa noget stort op med det, som de give Landarbejderne ved denne Lov, forekommer mig at være en ret mærkelig Tanke. For det første have Arbejderne jo i ikke ringe Grad Solidaritetsfølelse. Arbejderne her i Landet have jo endog ogsaa vist et Eksempel paa Solidaritet, som er overordentlig smukt, idet en stor Del af dem staar paa det Standpunkt, at de ikke ønske Tilskud til Sygekasserne, ene og alene fordi de mene, at det vilde danne et Aristokrati indenfor Arbejderne med en lille begunstiget Klasse, der fik de Penge, medens Resten vilde synke endnu dybere i Glendighed. Mon ikke Landarbejderne ogsaa skulde forstaa det, at den lille Gevinst, her vil blive Tale om, er vunden saa dyrt paa Byarbejdernes Bekostning, at den turde være købt altfor dyrt. Og der kan siges en enkelt Ting til, og det er det, at naar man nu her gaar med til at omlægge en Skat, saa veed jeg ikke rettere, end at i Fortiden hed det al Tid, baade i og udenfor denne Sal fra Venstremænd, at Omlægning alene var væsentlig Højrepolitik og ikke Venstrepolitik; Venstrepolitik var Nedsettelse. Nu hører jeg i Dag af det ærede Medlem for Dens

Amts 7de Valgfreds (H. Holm), at Omlægning er god Politik, og at dette her er en fornuftig Omlægning, og til Støtte for denne sin Tale anførte det ærede Medlem Venstres Hovedbestyrelses Program. Det undrer mig noget, at det ærede Medlem vil gøre det; thi i Venstres Hovedbestyrelses Reformprogram staar det ganske vist, at Sukkertolden skal nedsettes eller affattes, men der staar ogsaa, at det Beløb bør anvendes til Nedsettelse af Militærudgifterne. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem og hans Venner have nogen Afstale derom med den høje Regering, men hvis det er Tilfældet, skulde de kommunikere det til Tinget her og saa skal jeg straks holde min Mund og anbefale det ærede Medlem og alle de Folk, der have støttet dette Forslag, og rose dem for en politisk Snedighed og Begavelse, som overgaar alt det, der til Dato er præsteret. Men saa længe noget saadant ikke kommer frem, turde det maaske være ret hensigtsmæssigt ikke at betragte dette Lovforslag som en Formulering af Venstres Overbestyrelses Krav paa Skatteområdet; thi Venstres Overbestyrelse kender dog paa Skatteområdet det, som Venstre jo har staaet paa i mange Aar, nemlig Indkomstskatten. Det er en anden Omlægning end den, som her er foreslaaet. Men dertil kommer, at det er mig vedblivende fuldkommen uklart, hvorledes man, naar man gaar med til her at flytte en Skat, hvis Ophævelse man dog vanskelig kommer fra er mere til Gavn for de velhavende i Forhold til de fattige end Skatten paa mange andre Forbrugsgenstande, saa vil undgaa paa den øvrige Toldblok at komme ind paa ogsaa der at maatte give Kompensation. Det blev fremhævet, at naar vi havde taget denne ene Sag, vare vi færdige med det, og næste Gang, naar den højtærede Finansminister kom med sin Toldblok, kunde vi, som nu ville have Tolden nedsat paa Petroleum, Kul, Kaffe og en hel Del andre Ting, ogsaa faa det. Jeg tror, at vi dertil kunne sige: „God Morgen, Støble!“ Hvorledes tro De, at vi, naar vi her have byttet en Skat af den Art, som Sukkerstatten med en Skat uden at faa nogen Nedsettelse, maaske endog snarere en Gave til den højtærede Finansminister for hans Beredvillighed til Forhandlinger om denne Sag, skulle bære os ad med, naar vi kom til at staa overfor Petroleum, Kul og Kaffe, at sige, vi ville have Nedsettelse der? Vi faa nok en rar Nedsettelse. Naar dette Lovforslag er gaaet over i Landstinget som et Tilbud fra Venstrepartiet i Folketinget paa Skatteområdet, og Landstinget har bægge disse to Love, gad jeg